

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Claudii Fleurii Abbatis Historia Ecclesiastica

Ab anno Christi 1558. usque ad annum 1560

Fleury, Claude

August. Vind. [u.a.], 1771

VD18 90118588

§. 57. Censuræ articuli quidam a Bajo approbati, alii rejecti.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-66800](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-66800)

Sæcul. XVI.
A.C. 1560.

„harum propositionum nonnullis palam
 „errasse ostenderetur: deinde cum unius
 „communione finis, & ejusdem cor-
 „poris membra, summopere cavendum
 „judicabam, ne quisquam nostrum ab
 „altero læderetur. Ceterum ad respon-
 „dendum impellebat tum veritatis Ca-
 „tholicæ, tum illorum Fratrum inju-
 „ria, quos propter veritatem passim cum
 „Ecclesiæ detrimento infamari sentie-
 „bam prætextu harum censurarum, quas
 „tamen non dubito aut supposititias esse,
 „aut certe per æmulos Sorbonæ Pari-
 „siensis in quorundam subversionem non
 „satis bonis artibus ipsis insciis clam
 „extortas. His igitur rationibus ad-
 „ductus pauca quædam annotavi tam
 „circa propositiones, quam circa cen-
 „suras earumdem, quæ si tibi proba-
 „buntur, vestra paternitas poterit eis
 „legenda permittere, quibus judicabit
 „sine cujusquam injuria posse prodesse:
 „sin vero minus, licebit exiguo chartæ
 „detrimento suppressere.

§. LVII.

*Censuræ Articuli a Bajo partim ap-
 probati, partim rejeçti.*

Hæ Baji annotationes in censuram *Baj. p. 10.*
 Sorbonicam Anno Domini millesimo
 quingentesimo sexagesimo in publi-
 cam lucem prodire: cum vero alter-
 Ss 4 catio-

Sæcul. XVI
A C. 1560.

cationis ardor indies magis effervesce-
ret, illæ non sine magna aviditate le-
gebantur, & quidem nonnulli id fa-
ciebant, ut Auctoris innocentiam vin-
dicare niterentur, alii vero idipsum
agebant, ut plures in eo errores omnino
damnandos detegerent. Porro anno-
tationes erant hæ, quæ sequuntur: circa
primam propositionem Bajus explicata
voce: *liberum*. inquit: libertas dunta-
xat opponitur servituti, non autem ne-
cessitati: nihilominus sese censuræ sub-
mittebat, falsus, quod in Sacris lite-
ris plures reperiantur textus, per quos
demonstrari valet, quod libertas per in-
differentiam ad agendum, & non agen-
dum explicari possit.

Ad secundam propositionem Bajus
affirmabat, quod ingens discrimen de-
tur inter libertatem *Philosophicam*, & eam
juxta S. Scripturæ sensum acceptam,
nam libertatem primam necessitati, al-
teram vero servituti dicebat oppositam,
ex quo idem inferebat, quod censura
fit æqua, ac legitima, si libertatis vox
in primo sensu accipiatur, qui est idem,
quem ei attribuunt Theologi: immerito
autem a Facultate Parisiensi se damna-
tum assererat, eo quod eandem vocem
in secundo sensu Sacris literis sat fami-
liari acceperit: hanc in rem Bajus alle-
gabat D. Augustinum in suo *Enchiridio*
cap.

cap. 105. necnon in libro de correctione,
& gratia cap. 4. & 12.

Sæc. XVI.
A.C. 1560.

Circa tertiam propositionem ait, quod censura sit æqua sit, nisi fortasse is, a quo hæc propositio manasse putatur, actum liberum de ea libertate intelligat, qua Christus nos liberavit: talem enim actum non potest voluntas humana, qualis nunc est, ex se præstare, sed solum ex ea, quam nobis Filius impertit, libertate.

Ad quartam propositionem observat, quod illa quamvis duas habere partes videatur etiam juxta censuræ annotationem, reapse tamen unam solummodo contineat, cum hæc duo, quod liberum arbitrium ex seipso tantum peccare possit, & omnis actio liberi arbitrii sibi relicti sit peccatum, sint omnino idem: porro ibi id, quod in propositione septima continetur, etiam reperiri inquit Bajus, & postea Bajus citatis pluribus textibus concludebat, quod omnes actiones sine gratiæ auxilio factæ sint peccata.

Agens de quinta propositione distinguit Infideles a fidelibus, inquit, quod hæc regula: *Deus infallibiliter adjuvat illum, qui facit omne, quod est in se*, falsa sit, si de infidelibus intelligatur: si vero accipiatur de fidelibus, tunc melius, quod pie vivant, quia Deus

S s 5

est

Sæcul. XVI.
A.C. 1560.
est in illis, diceretur, quam si assereretur, quod sint iusti, quia faciunt id, quod in ipsis est: de cetero meram esse quæstionem de nomine, nec propter illam quempiam hæresis postulandum existimabat.

Primam partem sextæ, quæ duas continet partes, innixam ait testimonio D. Anselmi dicentis in cap. 2. libri de libero arbitrio, *quod Deus, & Angeli peccare non possint, quamvis sint liberi, quia peccandi facultas non est de ratione libertatis.* Insuper Bajus contendit, quod altera propositionis pars perperam damnetur tanquam hæretica, eoquod, si in suo sensu dici potest, Deum permittere peccatum, nobisque dedisse voluntatem, quæ peccatum committendi facultatem importat, dici tamen nequeat, quod posse peccare sit vera potentia, cum econtra posse non peccare veræ potentia, quam Deus dedit Angelis, & concedit Beatis, rationem habeat.

Septimam sic explicat: „vera est „mea propositio, & innititur huic Regulae, quod gratia, vel Dei auxilium „sit homini necessarium, ut is peccatum, non modo per longius tempus, „sed etiam in omnibus suis actionibus, „caussis, cogitationibus, & motibus vitet: porro id ipsum antiqui Patres „docuerunt adversus Pelagium; *nam lex,*

„lex, inquit ille, *sive gratia non minuit* **Sæcul. XVI,**
„peccatum, *sed facit illud abundare, quia* **A. C. 1560.**
„lex *sine gratia occidit.*

Circa octavam Bajus lectores remittit ad annotationem, quam in secundam fecit, ubi eam a se satis explicatam dicebat. De nona propositione Bajus observat, quod homo in timore constitutus non habeat plenam, & perfectam fidem, necnon ille, qui nondum peccatorum suorum remissionem obtinuit, uti Cornelius, facere possit actiones præmio dignas.

Decimam Bajus explicat accipiendo vocem *charitatis* pro tota bona voluntate, affirmatque, quod in hoc sensu fideles dici possent, qui nondum quidem remissionem suorum peccatorum obtinuerunt, se tamen convertendi propositum conceperunt, ac præterita peccata detestantur, Deum amare incipiunt, & saltem charitatis initium habent.

Circa undecimam statuit, quod ea nec hæresin, nec schisma sapiat, sed potius fideles ad majus erga Ecclesiam obsequium inducat, quatenus illos movet, ut ad illam, ejusque Sacerdotes pro obtinenda suorum peccatorum absolutione recurrant.

Ad duodecimam inquit, quod is, quicumque centesimam octogesimam S. Augustini epistolam, quæ de fuga in per-

Sæcul. XVI. persecutionibus agit, perlegerit, certe
A.C. 1560. in dubium non sit vocaturus, extra necessitatis casum Sacerdotis ministerium pro obtinenda peccatorum remissione requiri, & contrariam propositionem favere erroribus Lutheri, & Wiclefi, dicentium, quod externa confessio sit superflua, & peccatori contrito nullum afferat fructum.

De decima tertia fatetur, quod jure sit damnata, si per vocem *Justificationis* intelligatur peccatorum remissio juxta communem Scholarum usum: putat tamen, ab hujus propositionis Authoribus duntaxat statui, quod ante primam gratiam nullus sit in homine bonus liberi arbitrii usus, in hoc autem sensu propositionem censura notari haud posse existimat.

Circa decimam quartam asserit, quod propositio hæc generaliter sumpta: *gratia non datur nisi illis, qui ei resistunt*, falsa sit, quia hoc nonnisi de prima gratia, per quam hominis voluntas mutatur, dici potest.

Circa decimam quintam affirmat, quod Sorbonæ Doctores, si attendissent ad duas Joannis de Mercurio propositiones, necnon ad decimam quartam, & decimam quintam, ab ipsis Anno millesimo trecentesimo quadragesimo septimo, censuris notatas, tunc statim depre-

Sæcul. XVI.
A.C. 1560.

deprehendissent, quod tunc ratum habuerint id, quod nunc tanquam hæreticum damnant: de cetero, agebat, quando dixi, quod actus, in quem quis necessario fertur, sit illi peccatum, non intelligo illud de propria aliqua specie peccati, sed particulari aliquo opere, quod ita ab aliquo fit ex necessitate, ut tunc, quando illud facit, non fit in agentis potestate illud omittere: hanc in rem adducit Bajus exemplum homicidii a Phrenetico, ebrio, vel ignorante commissum, siue illius necessitas afficiat voluntatem antecedentem, siue id non fiat, dummodo non sit involuntarium, nec contrarium voluntati agentis; nam D. Thomas affirmat, quod pura ignorantia non excuset a peccato, dummodo actio non sit involuntaria.

Circa decimam sextam inquit, quod is, qui adeo temerarius esset, ut Beatam Virginem, Sanctosque, qui cum Christo regnant in cælis, nondum a peccato originali esse exemptos affirmaret, absque dubio ab universo orbe tanquam hæreticus condemnari mereatur: cum autem nemo adeo insaniat, ut hoc dicere, imo cogitare audeat, hinc, addit Bajus, per artificiosam calumniam mea propositio taliter fuit proposita, ut condemnari potuerit, iique hæretici dici possint, qui Beatam Virginem

ginem

sæcul. XVI.
A. C. 1560. ginem in peccato originali conceptam
asserunt. Postea ostendit, quod ille,
qui id propugnat, hæreticus non au-
diat, cum hic de immaculata Conce-
ptione articulus non sit de fide: quam
in rem recitat quandam Concilii Basi-
leensis decisionem Anno millesimo qua-
dringentesimo trigesimo nono factam,
eamque impugnat per Bullam Sixti IV.
qui hujus decisionis nullam habendam
esse rationem affirmat, eoquod Sedis
Apostolicæ auctoritas non accesserit.

Ad decimam septimam observat,
sibi mirum videri, quod Sorbonæ Do-
ctores primam hujus propositionis par-
tem non perstrinxissent, cum in propo-
sitione septima ut falsum pronuntiaverint,
quod opus hominis pure infidelis sit
peccatum; si enim præcepto adstringi-
mur, ut omnia propter gloriam Dei
faciamus, nonne, inquiebat Bajus, neces-
sario sequitur, quod omnis actio homi-
nis mere infidelis sit peccatum, quia ta-
lis nihil operatur in gloriam Dei, cum
Deum ipse prorsus ignoret.

Denique circa decimam octavam
propugnat, quod omnis Dei præcepto-
rum observatio vitam æternam prome-
reatur juxta illa Christi Domini verba
Matth. 19. v. 17. *Si vis ingredi vitam,
serva mandata.* Postea provocat Pari-
sienses Doctores, ut unicum duntaxat
textum

textum ex S. literis producant, quo ^{Sæcul. XVI.}
 contraria stabilitur doctrina: inde vero ^{A. C. 1560.}
 concludit, quod magis proni fuerint ad
 damnandum, quam ad docendum, cum
 tamen docere proprium sit Doctoris
 officium.

§. LVIII.

*Adrianus Metayer a Facultatis con-
 sortio exclusus,*

Die vigesima sexta ejusdem Mensis ^{Argent.}
 Julii Facultas rursus conventum ^{t. 2. p. 288.}
 habuit propter quoddam Senatus edi-
 ctum, quod ad preces Adriani Metayeri
 seu Melloris ex ordine Fratrum Eremitarum
 D. Augustini Doctoris, qui juri-
 bus suis restitui postulabat, die vigesima
 septima Junii fuit promulgatum. Itaque
 Facultas quibusdam testimoniis, quæ
 nobiles viri Stephanus Prudhomme,
 & Stephanus Patris, in supremo Senatu
 Rothomagensi consilarii, & Frater Tho-
 mas Laurentius Doctor Theologus, ac
 generalis fidei inquisitor contra præ-
 fatum fratrem Adrianum fecerant, probe
 inspectis, attentoque diplomate Julii
 tertii summi Pontificis, quo præcipitur
 dictæ facultati, ut neminem, vel etiam
 de hæresi suspectum in suum consortium
 admittat, & admissum sine strepitu
 judicii a suo consortio ejiciat, aliisque
 omnibus visis, & mature consideratis,
 quæ